

CHANGE C

Verandervermogen van de pensioensector

Dagvoorzitter **Wim Koeleman** opent in Antropia te Driebergen het najaarscongres van KPS dat in het teken staat van verandervermogen: Changes & Challenges. Hij resumeert in vogelvlucht de belangrijke ontwikkelingen in het pensioendossier. Het pensioenstelsel staat onder druk door economische, demografische en sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen. De uitkomst van de langselepende stelseldiscussie is nog steeds onbekend terwijl de markt roept om aanpassing en duidelijkheid. De genoemde ontwikkelingen noodzaken tot verandering. Maar waar begin je? Wat kun je (moet je) zelf doen? Tijdens dit congres worden handvatten gegeven om concreet met die uitdaging aan de slag te gaan. Na afloop kunnen de deelnemers volmondig instemmen dat verandering niet alleen lastig kan zijn, maar ook heel leerzaam en veel energie oplevert wanneer je met elkaar dat proces doorloopt.

'Uw - ons - mijn verandervermogen'

De noodzaak van verandervermogen staan bij DNB hoog op de agenda. Dat blijkt uit de onlangs gepubliceerde rapporten: [Visie op Toezicht 2018 - 2022](#) en [Verandervermogen in de financiële sector](#).

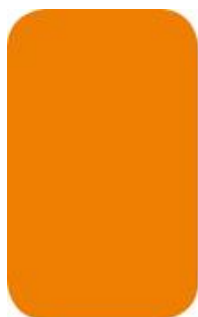

In haar bijdrage licht **drs. Else Bos**, directielid DNB en voorzitter Toezicht, toe waarom 'verandervermogen' voor DNB hoog op de toezichtsagenda staat en waar DNB specifiek naar kijkt. Ook maakt zij duidelijk dat niet alleen voor DNB maar ook voor haar zelf verandervermogen essentieel is. [Lees verder](#).

Else benadrukt de kracht van gezamenlijkheid in het verandertraject. Zo trekt DNB met partners op in een team dat gericht is op cyberaanvallen en in een onderzoek naar blockchain. "In die samenwerking is het goed te realiseren dat je niet alles hoeft te weten om van waarde te zijn: Leer vanuit andere perspectieven en sta open

voor ontwikkelingen! Ken je zelf en ken je eigen organisatie, sta open voor feedback".

In het daaropvolgende interview vraagt de dagvoorzitter aan Else "Waarom verandervermogen niet moet worden overgelaten aan de sector?" waarop zij antwoordt dat een recent onderzoek aantoonde dat het thema nog niet voldoende door de sector wordt opgepakt. Er zijn wel enkele fondsen professioneel bezig met hun toekomstvisie, maar dat is niet illustrerend voor de hele sector. Zij doet de oproep om de guidance van DNB als houvast te zien voor de wijze waarop met de transformatie kan worden omgegaan. Daarbij biedt DNB de ruimte om de organisatie toekomstgericht in te steken op basis van omvang en proportionaliteit.

CHANGE C

Maak ook gebruik van de denkracht van jongeren

Daarna is het woord aan **Otto Hulst** en **Wichert Hoekert**. Otto is Innovation Lead bij KAS Bank en geeft leiding aan het innovatiecentrum van KAS lab. Wichert is voorzitter van de afdeling Vaktechniek Retirement Solutions bij Willis Towers Watson. Wim vraagt hen naar hun ervaringen als het gaat om verandering. Zij gaan daarbij in op hun persoonlijk verandertraject dat zij hebben doorlopen en het traject dat zij signaleren in hun professie.

Otto geeft aan verandervermogen niet zelfstandig te kunnen initiëren. Het feit dat je niet alles kunt weten is misschien vervelend om te zeggen, maar het is wel de waarheid. En vanuit dat standpunt komt juist interesse en de stimulans om samen te werken. Otto signaleert in de pensioensector

beperkte samenwerkingen. Op de één of andere manier is de behoefte van fondsen om samen te werken gering, terwijl het geen concurrenten hoeven te zijn. Door kennis te delen, ervaringen uit te wisselen vergroot je je kennis en vaardigheden. Dit zorgt dat je beter in staat bent te veranderen. Een laatste aanbeveling van Otto: maak voor een brede visie gebruik van de denkracht van jongeren in het traject.

Verwar verandervermogen niet met voor of tegen een bepaalde verandering te zijn

Als consultant heeft Wichert vaak te maken met organisaties die bij verandertrajecten eerst gebrek aan veranderbereidheid moeten overwinnen. Aan de andere kant valt consultants geregeld het bezwaar ten deel dat ze wat overmatig veranderbereid zijn. De veranderende pensioenmarkt, onder meer gekenmerkt door een enorme terugloop van het aantal pensioenfondsen, betekent dat we een heel ander soort consultants nodig hebben met andere vaardigheden die zich bezig houden met meer specialistisch werk en minder met repeterend werk. Learning on the job wordt minder vanzelfsprekend, en toch is het van belang breed te blijven opleiden. Wees kritisch, maar verwar verandervermogen niet met voor of tegen een bepaalde verandering te zijn.

Verandervermogen vraagt om samenwerking & verbinding

Iedere spreker heeft het in zijn betoog genoemd: *Veranderen vraagt om samenwerking en verbinding.*

Na de pauze worden de aanwezigen door **Gloria van Ewijk** van Life Impact Company in de workshop Challenge the Status Quo uitgedaagd om samen aan de slag te gaan met hun verandervermogen en na te denken over de toekomstvisie van de pensioenprofessional, de sector en KPS. Deze workshop leverde boeiende gesprekken en ideeën op maar vooral veel energie. De uitdaging is om deze energie vast te houden om die verandering en ideeën te concretiseren. KPS pakt die handschoenen op!

KPS Award: zonder wrijving, geen glans

Ook de uitreiking van de KPS Award 2018 staat in het teken van verandervermogen. De winnares, **Sophie in 't Veld**, toonde daadkracht en lef bij de ontwikkeling van het wetsvoorstel voor het Pan

Europees Persoonlijk Pensioenproduct (PEPP). Sophie, Europarlementariër, heeft aandacht voor de fundamentele verantwoordelijkheid die lidstaten hebben te garanderen dat hun burgers op latere leeftijd een adequate levensstandaard hebben. Sophie is wars van behoudzucht, zet visie met daadkracht om in voorstellen: ondanks dat het PEPP-voorstel niet overal wordt omarmd, signaleert Sophie de belangrijke knelpunten, adresseert deze en gaat daarmee aan de slag. Mede door haar inzet zijn op Europees niveau plannen voor een goede toekomstvoorziening in rap tempo vormgegeven ondanks de hobbels in het wetgevingstraject: *zonder wrijving, geen glans.*

Het jurrapport omschrijft de verdere overwegingen waarom Sophie deze bijzondere Award verdient.